

2. Analízis4 gyakorlat, 2023. márc. 7., 2-es csoport

2.1. Rögzített $\mathbf{a} \in \mathbb{R}^3$ mellett legyen (a) $f(\mathbf{x}) = \mathbf{x} \times \mathbf{a}$ ($\mathbf{x} \in \mathbb{R}^3$); (b) $f(\mathbf{x}) = \mathbf{a} \times \mathbf{x}$ ($\mathbf{x} \in \mathbb{R}^3$).

$$\operatorname{div} f =? \quad \operatorname{rot} f =?$$

2.2. Számítsuk ki az $\int_{\gamma}(f \times \mathbf{n}ds)$, és az $\int_{\gamma}\langle f, \mathbf{n}ds \rangle$ vonalintegrálok értékét, ha γ az egységkör, és $f(x, y) = (x^2 + y, x + y^3)$.

2.3. Legyen $u(x, y, z) = \frac{1}{|(x, y, z)|}$, és legyen $f = \operatorname{grad} u$.

(a) Határozzuk meg az $\int_{x^2+y^2+z^2=R^2}\langle f, \overrightarrow{dA} \rangle$ felületi integrált!

(b) Mennyi $\operatorname{div} f$?

(c) Miért nem mond ez ellent a Gauss-Osztrogradszkij tételnek? Mire lehet itt használni a G-O tételt?

2.4. Legyen $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ akárhányszor differenciálható vektormező.

(a) Bizonyítsd be, hogy f akkor és csak akkor rotációmentes, ha van olyan $h: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ vektormező, amire $f = \operatorname{grad} h$.

(b) Bizonyítsd be, hogy f akkor és csak akkor divergenciamentes, ha van olyan $g: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ vektormező, amire $f = \operatorname{rot} g$.

Házi feladatok a fentiek közül megmaradó feladatok mellett

2.5. Számítsuk ki az $\int_{\gamma}(f \times \mathbf{n}ds)$, és az $\int_{\gamma}\langle f, \mathbf{n}ds \rangle$ vonalintegrálok értékét, ha γ az egységkör, és $f(x, y) = (-x^2y, xy^2)$.

2.6. Állapítsuk meg, hogy a div , rot , grad operátorok lehetséges 9 párosításából ($\operatorname{div} \operatorname{div}$, $\operatorname{div} \operatorname{rot}$, ...) melyek alkalmazhatóak kétszer folytonosan differenciálható $\mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ függvényre, illetve $\mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ leképezésre, és közülük melyek adnak mindig nullát!

2.7. Legyen $\gamma(t) = (\cos t, \sin t)$, $0 \leq t \leq \pi$.

$$\int_{\gamma} \mathbf{n}ds = ?$$

Beadható szorgalmi feladat

2.8. Legyen $\Phi: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ sima függvény, mely egy korlátos halmazon kívül 0.

(a) Bizonyítsuk be, hogy a

$$\int_{\mathbb{R}^3} \frac{1}{|(x, y, z)|} \operatorname{div}(\operatorname{grad} \Phi) dV$$

integrál értéke csak $\Phi(0)$ -tól függ!

(b) Mennyi ez az érték?

2.9. 1. Legyen $G \subset \mathbb{R}^3$ nyílt és $F: G \rightarrow \mathbb{R}^3$ folytonosan differenciálható, divergenciamentes vektormező. Igazoljuk, hogy F felületi integrálja nulla minden G -beli nullhomotóp irányított, zárt poliéderfelületen.

2. Adjunk meg az $\mathbb{R}^3 \setminus \{(0, 0, 0)\}$ halmazon olyan divergenciamentes mezőt és olyan zárt poliéderfelületet, amin a felületi integrál nem nulla.

3. Bizonyítsuk be, hogy $G = \mathbb{R}^3 \setminus \{(0, 0, 0)\}$ nem homeomorf $\mathbb{R}^3$ -bel.